

ESCENA

L'adaptació teatral de «K. L. Reich» porta l'horror nazi al Kursaal

TONI MATA I RIU
Manresa

La Sala Petita del Teatre Kursaal reviurà aquest vespre en format escènic les reflexions sobre l'experiència dels camps de concentració que el manresà Joaquim Amat-Piniella va abocar a la novel·la K. L. Reich, testimoni literari de l'horror del nazisme. Per mitjà de la dramaturgia creada per Marina Martori, la companyia de Granollers Accés Teatre representarà l'obra de títol homònim, que es va estrenar el març d'aquest any i que actualment està de gira per diferents localitats del país després d'una estada d'un mes al barceloní Teatre del Raval. La funció començarà a les 9 del vespre i les entrades es poden adquirir a les taquilles del teatre, per telèfon (93 8732 36 36) o a la web del Kursaal al preu de 10 euros (8 per als posseïdors del carnet del Galliner i 6 per als joves).

«No és un tema fàcil, però estem molt contents de la rebuda que té l'obra». Marina Martori va adaptar la novel·la amb la voluntat de reproduir «fidelment totes les paraules d'Amat-Piniella, sense inventar-me res. Quant a la direcció, tenia clar que la paraula havia de predominar. No volia imatges, morbositat, sang, cambres de gas, sinó l'experiència de la persona». Per això l'escena no se situa als camps, sinó en la trobada de tres amics que recorden els fets.

En llegir la novel·la, Martori es va adonar de seguida que «prometia molt» i, al mateix temps, que «adaptar-la al teatre no seria gens fàcil», ja que «Amat és molt narrador, no té gaires diàlegs, sinó que mostra la introspecció dels personatges, els petits detalls, la quotidianitat de l'horror. Tot això converteix 'K.L. Reich' en una meravella». La direcció del muntatge és de Francesc Roda i la interpretació va a càrrec dels actors Òscar Intente, Víctor Álvaro i Armand Villén.

La literatura generada per les maldats del règim de Hitler és extensa, però el teatre no figura entre els registres narratius que més s'han apropiat al tema. L'adaptació de K. L. Reich feta per Marina Martori té un caràcter pioner. «Hi ha algunes obres que parlen del nazisme, però no s'han fet muntatges de novel·les de referència, com les de Levi i Semprún. En aquest tema, cinema, teatre i literatura són mons que no s'han anat creuant». Martori apunta que «crec que aquest gènere, sigui dita la paraula entre cometes, dona per a tant que els diferents camps no es retroalimenten, tot i que tenim algun exemple en sentit contrari, com 'El noi del pijama a ratlles'». El nazisme «és un tema que toca a molta gent, i molt en voga, que implica la nostra societat. Hi ha moviments actuals que beuen de la ideologia del feixisme», apunta.

FOTOGRAFIA PROMOCIONAL

Els tres personatges de l'obra es retroben després d'haver compartit l'experiència dels camps de concentració

Una obra de gran qualitat en la línia d'autors com Levi, Kertesz i Semprún

Sense haver fet fortuna en la posteritat literària com els títols emblemàtics de Primo Levi, Imre Kertesz i Jorge Semprún, el K. L. Reich del manresà Joaquim Amat-Piniella ha estat saludat per la crítica com una de les obres narratives més rellevants de l'anomenada literatura concentracionària. Una novel·la escrita gairebé en calent, poc després de l'alliberament dels camps nazis i el final de la Segona Guerra Mundial.

El manresà Joaquim Amat-Piniella va redactar K. L. Reich entre els anys 1945 i 1946 a la localitat andorrana de Sant Julià de Lòria. La ignomínia de l'horror

nazi va tenir la seva penosa continuació a l'estat espanyol amb el règim franquista. Tot i que va retornar a Catalunya després d'una temporada de repòs al país pirinenc, la novel·la no va ser publicada fins al 1963, i dos després va rebre el premi Fasten-

rath, creat el 1909 pel monarca borbònic Alfons XIII.

K. L. Reich se centra en la trajectòria vital d'Emili, un republicà deportat al camp de concentració de Mauthausen que aconsegueix sobreviure fent dibuixos pornogràfics per als membres de les SS. El text mostra la crueltat de la vida diària en aquelles colònies de la mort en què van perdre la vida milers de persones durant els primers anys quaranta del segle passat. L'adaptació teatral posa l'èmfasi en la reflexió posterior, un cop finalitzada la guerra, de tres persones que recuperen el record dels horrors recentment viscuts.

El manresà Joaquim Amat-Piniella va escriure la novel·la el 1946 però no es va publicar fins al 1963

CINEMA

Dos films d'autors manresans retraten el Marroc des de la seva pròpia experiència

IJORDI BORDAS/Manresa

El Cineclub de Manresa projectarà demà la segona sessió de la programació Kursaal d'aquesta entitat, que tindrà lloc a partir de les 9 del vespre al mateix teatre Kursaal. S'oferiran dues propostes, presentades pels seus realitzadors, que permetran aprofundir en el Magrib, un univers tan apassionant com, al mateix temps, incomprensible.

Solo valiente està dirigit per Àlex Muñoz. Aquest jove cineasta va néixer a Barcelona, ha viscut al Marroc i resideix a Manresa. El seu treball ens apropa a Tànger, una de les portes d'entrada a Europa més sovintejades. Nombrosos ciutadans utilitzen els camions que viatgen fins al vell continent per poder assolir el seu somni de deixar enrere la misèria. Muñoz es concentra en l'aventura excepcional d'Abdelghani, un

noi magribí que ha fet aquesta ruta unes quantes vegades. **Solo valiente** ens endinsa en la dimensió més humana i colpidora de la immigració.

La sessió s'arrodonarà amb **Los Sures y vídeos de El Hamdulillah Tapes *Pirate Utopias & European Renegadores**, de Toni Serra. Aquest creador manresà viu des de fa molts anys entre Barcelona i el Marroc. La seva aposta, extremadament genuïna i arriscada, es capbussa en el cosmos magribí amb un enfocament poètic i reflexiu que es mou dins les coordenades del documental creatiu i experimental. La seva mirada inquietada, exigent i filosòfica, sempre molt atenta a les petites comunitats, cerca un diàleg ric i heterodox entre la realitat exterior i la interior, i la seva càmera reflecteix una visió personal i intransferible.

ARXIU PARTICULAR

Imatge d'una d'aquestes dues pel·lícules que es projectaran

ELS AUTORS

►►Àlex Muñoz. Va néixer a Barcelona i ha viscut durant força temps al Marroc. Actualment resideix a Manresa. Aquest artista documenta, des de fa anys, el trànsit d'emigrants a través i al voltant de la frontera hispano-marroquina. Per a Muñoz, el vídeo és una manera d'aprendre, d'aprofundir en altres realitats socials i una eina transformadora.

►►Toni Serra. Va néixer a Manresa, però ara viu a cavall entre Barcelona i el Marroc. Serra reflecteix en els seus vídeos els trànsits entre diferents nivells de realitat; el món interior i el món exterior. Per a aquest artista, el vídeo és un estri idoni per pensar, per mostrar l'experiència vital i les petites comunitats que es formen. Un mitjà més proper a l'experiència de l'escriptura o de la poesia.